

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **S.**, s.r.o., so sídlom S.X., IČO: X., právne zastúpeného JUDr. R.R., advokátom so sídlom L.X., B., proti odporcovi: **I.B.**, bytom S.X., B., **o zaplatenie 10 000 Sk**, na dovolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 8CoZm/3/2006-63 zo dňa 11. októbra 2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a .**

Účastníkom trovy dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Trenčíne rozsudkom č.k. 39Zm/16/2005-40 zo dňa 27. apríla 2006 návrh zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 10 000 Sk s príslušenstvom vydaním zmenkového platobného rozkazu. Uviedol, že vystavením zmenky dňa 6.6.2005 sa odporca zaviazal navrhovateľovi, že mu zaplatí dňa 7.6.2005 zmenkovú pohľadávku. Na predmetnú zmenku však v termíne splatnosti, a ani neskôr nebolo zo strany odporcu vôbec platené a to ani na výzvu právneho zástupcu navrhovateľa zo dňa 13.9.2005. Súd v právnej veci postupom podľa § 175 ods. 1 O.s.p. nevydal zmenkový platobný rozkaz a nariadil v právnej veci pojednávanie. Navrhovateľ spolu s návrhom na začatie konania predložil súdu písomné vyhotovenie listiny, ktorá obsahuje číslo 3 ako číslo poradové, označenie, že ide o vlastnú zmenku pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je listina spísaná, bezpodmienečný sľub odporcu zaplatiť sumu 10 000 Sk, v slovnom vyjadrení desaťtisíc korún, údaj zročnosti stanovený na deň 7.6.2005, údaj miesta, kde sa má platiť určený v B., meno toho, komu alebo

na rad koho sa má platiť S., s.r.o., S.X., IČO: X., dátum a miesto vystavenia zmenky uvedené v B. dňa 6.6.2005 a podpis odporcu ako podpis vystaviteľa zmenky. Na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení dôkazov podľa § 132 O.s.p. dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný. Zákon upravuje a určuje obsahové náležitosti písomného prejavu vôle pre to, aby určitá listina bola platná ako vlastná zmenka. Zmenková prísnosť sa týka aj náležitostí vlastnej zmenky. Pokiaľ listina neobsahuje predpísané náležitosti podľa § 15 zák. č. 191/1950 Zb. nie je platná ako vlastná zmenka s výhradou prípadov uvedených v § 76 ods. 2, 3 a 4 zák. č. 191/1950 Zb., podľa ktorého zákon dovoľuje nahradiť niektoré chýbajúce údaje nevyvrátiteľnou právnou domnienkou a to údaje týkajúce sa zročnosti, platobného miesta a miesta vystavenia. zákon neobsahuje podrobnú úpravu práv a povinností účastníkov zmenkovoprávných vzťahov čo sa týka vlastnej zmenky, ale odkazuje na použitie vybraných ustanovení právnej úpravy cudzej zmenky s tým, že aj tieto ustanovenia možno použiť iba vtedy, ak to neodporuje povahe vlastnej zmenky (§ 77 ods. 1 – 3 zák. č. 191/1950 Zb.). Z predloženej listiny súd zistil, že listina neobsahuje všetky náležitosti vlastnej zmenky podľa zákona, § 75 bod 2 zák. č. 191/1950 Zb. Vo vlastnom texte predloženej listiny chýba údaj určujúci menu peňažnej sumy ako bezpodmienečný sľub túto sumu zaplatiť. Zo slovného spojenia „peňažná suma“ jednoznačne vyplýva, že peňažná suma musí v sebe obsahovať náležitosti a to v rozsahu určenia konkrétnej sumy, v danej veci 10 000 a meny, v ktorej sa má táto suma platiť, napr.: slovenské koruny, české koruny a pod. Listina, ktorú predložil navrhovateľ súdu vo svojom texte obsahuje jednak číselné označenie sumy a jednak slovné vyjadrenie číselného označenia sumy, pričom číselné označenie neobsahuje menu vôbec a slovné vyjadrenie číselného označenia sumy obsahuje len slovo „korún“. Menou rozumieme národnú formu peňazí. Z úpravy § 77 zák. č. 191/1950 Zb. vyplýva, že pre vlastnú zmenku ustanovenie § 6 ods. 1 sa pri posudzovaní chýbajúcej náležitosti meny ako súčasť peňažnej sumy ustanovenie § 41 ods. 4 zák. 191/1950 Zb. sa nepoužije. Preto absencia niektorej obsahovej náležitosti zmenky má za následok jej absolútnu neplatnosť pre rozpor so zákonom. V danej veci existujúci rozpor so zákonom nemožno odstrániť ani výsluchom účastníkov. Keďže suma 10 000 sa mala vyplatiť v korunách bez určenia, o ktorú národnú menu ide, listinu predloženú navrhovateľom nemožno považovať za vlastnú zmenku. Predložená zmenka je absolútne neplatná pre neurčitosť meny zmenkovej sumy, v ktorej mal zmenkový dlžník povinnosť zaplatiť zmenkovo oprávnenému subjektu sumu 10 000 korún. Podľa názoru súdu použitie nevyvrátiteľnej domnienky podľa § 41 ods. 4 zák. č. 191/1950 Zb. prichádza do úvahy podľa zákonnej úpravy iba pri cudzej zmenke. Štátom vystavenia zmenky a štátom platenia zmenky je v danej veci Slovenská republika a zmenka

mala znieť ako bezpodmienečný sľub odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 10 000 Sk, desaťtisíc slovenských korún. Preto súd návrh navrhovateľa na vydanie zmenkového platobného rozkazu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešnému odporcovi v tomto konaní žiadne trovy nevznikli, preto súd odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec. Súd odmietol argumentáciu navrhovateľa, že s odkazom na § 41 ods. 4 zmenkového zákona postačí druhové označenie meny, (teda „koruna) pričom v takomto prípade sa v súlade s citovaným ustanovením rozumie takto určenou menou druh peňazí platobného miesta, teda v prípade uplatnenej zmenky koruna slovenská, keďže táto koruna je menou platobného miesta určeného v zmenke ako B.. Súd ani nepripustil, že by sa ustanovenie § 41 ods. 4 aplikovalo na zmenku vlastnú, podľa názoru súdu sa toto ustanovenie a v tejto súvislosti aj ustanovenie § 6 ods. 1 zmenkového zákona s poukazom na § 77 uvedeného zákona aplikuje iba na zmenku cudziu. Práve § 77 v odseku 1 ustanovuje, že ustanovenia zmenkového zákona dané pre cudziu zmenku ohľadne platenia (§ 38 až § 42) teda aj navrhovateľom uvádzaný § 41 ods. 4 sa uplatnia aj na zmenku vlastnú, pokiaľ to neodporuje povahe vlastnej zmenky. Navrhovateľ nevidí medzi vlastnou a cudzou zmenkou žiadny taký rozdiel, ktorý by bránil v aplikácii ustanovení (§ 38 až § 42) na zmenku vlastnú. Žiadny konkrétny dôvod neuvádza ani súd. Ustanovenie § 41 ods. 4 sa teda bezpochyby musí aplikovať aj na zmenku vlastnú. Navrhovateľ taktiež pre úplnosť uvádza, že aj ustanovenia § 6 zmenkového zákona sa v rozpore s tvrdením súdu aplikujú aj na vlastnú zmenku. Vyplýva to jednoznačne z § 77 ods. 2 zmenkového zákona. Súd sa mal preto pokúsiť o výklad právneho úkonu, teda o akú korunu sa v prípade jednalo a to najmä prostredníctvom výsluchu účastníkov, ktorý navrhoval navrhovateľ a to aj vzhľadom na skutočnosti, že sa jednalo o zmenku vystavenú a splatnú v Slovenskej republike, vystavenú osobou, ktorá je štátnym občanom SR vystavenou v prospech slovenskej právnickej osoby. Vzhľadom na čo sa môže len veľmi ťažko jednať o prípad, že by sa jednalo o inú ako slovenskú korunu. Súd mal taktiež pritom vziať do úvahy, že vo všeobecnosti sa v styku medzi devízovými tuzemcami označuje slovenská koruna iba ako „koruna“. Práve naopak, keď sa medzi tuzemcami má jednať o inú ako slovenskú korunu, práve vtedy sa výslovne uvedie, že sa jedná o napr. českú korunu. Pokiaľ ide o slovenskú menu, používa sa bežne iba koruna. Navrhol rozsudok podľa § 221 ods. 1 OSP zrušiť a vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie

konanie alebo rozsudok prvostupňového súdu zmeniť tak, že v plnom rozsahu vyhovie návrhu a navrhovateľovi prizná náhradu trov konania prvostupňového, ak aj odvolacieho konania.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd rozsudkom č.k. 8CoZm/3/2006-63 zo dňa 11. októbra 2006 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Pripustil dovolanie na otázku, či sa ustanovenie § 41 ods. 4 zák. č. 191/1950 Zb. použije aj pre vlastnú zmenku s rovnakým štátom jej vystavenia a platenia, obsahujúcu iba druhové označenie meny pojmom koruna, bez uvedenia, o akú korunu ide. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že prvostupňový súd v konaní riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny právny záver, keď ustálil, že listina predložená navrhovateľom nie je platná ako vlastná zmenka pre absenciu údajov určujúcich menu peňažnej sumy ako bezpodmienečného sľubu túto sumu zaplatiť. Odvolací súd sa stotožňuje v celom rozsahu správnym názorom uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, týkajúcim sa výkladu pojmu „peňažná suma“ v súvislosti s podstatnými náležitosťami vlastnej zmenky v zmysle ust. § 75 zák. č. 191/1950 Zb. Je nesporné, že uvedený formálny nedostatok predmetnej listiny označovanej ako zmenka, nemožno právne účinným spôsobom konvalidovať ani výsluchom účastníkov. Pokiaľ ide o možnosť aplikácie ust. § 41 ods. 4 citovaného zákona, pre tento prípad je jeho použitie vylúčené, lebo to odporuje povahe vlastnej zmenky. Odsek 4 tohto ustanovenia je potrebné vykladať logicky vo vzájomnej súvislosti s jeho predchádzajúcimi odsekmi, najmä s ods. 1. Navrhovateľom predložená listina označená ním ako vlastná zmenka bola totiž vystavená a mala byť platená v mieste nachádzajúcom sa na území Slovenskej republiky. Nešlo teda o dva rôzne štáty – štát vystavenia zmenky a štát platenia. Výkladom ustanovenia § 41 ods. 4 zmenkového a šekového zákona v spojitosti s ods. 1 tohto ustanovenia možno vyvodiť, že táto právna úprava sa vzťahuje na tie prípady, keď rovnaký druh peňazí má rozdielnu hodnotu v dvoch rôznych štátoch po ich prepočítaní na vnútroštátnu menu. Len v takom prípade, ak sú rôzne štáty vystavenia zmenky a jej platenia, sa pod druhom peňazí rovnakého označenia rozumie druh peňazí platobného miesta. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 O.s.p. Odporcovi, hoci bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal lebo odporca si ich neuplatnil.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ. Podľa jeho názoru odvolací súd i súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, keď najmä rozhodol, že § 41 ods. 4 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch (ďalej len „zákon“) nemožno aplikovať

na listinu označenú ako vlastná zmenka, keď zmenková suma je určená označením 10 000 korún, bez toho, aby bolo uvedené, o aké koruny sa jedná, pričom miesto vystavenia, ako i miesto platenia, je v danom prípade na území SR, teda na oboch miestach obieha tá istá koruna – koruna slovenská a následne zamietol žalobu z dôvodu, že predložená listina nie je platná ako vlastná zmenka, pričom podľa právneho názoru navrhovateľa mal odvolací súd, ako i súd prvého stupňa najmä s poukazom na § 41 ods. 4 zákona dospieť k názoru, že predložená listina je ako vlastná zmenka platná, pričom korunami je v tomto prípade potrebné rozumieť koruny obiehajúce v platobnom mieste uvedenom na danej listine označenej ako vlastná zmenka, teda koruny slovenské, a teda zmenka je vystavená na 10 000 korún slovenských. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa preto navrhovateľ domnieva, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec a navrhol preto, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. októbra 2006, sp. zn. 8CoZm/3/2006-63 v plnom rozsahu zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie. Alternatívne navrhuje, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. októbra 2006 sp. zn. 8CoZni/3/2006-63 a rozsudok Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 27.4.2006 sp. zn. 39Zm/16/2005-40 v plnom rozsahu zrušil a vec sa vrátil Okresnému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) prejednal vec podľa § 242 ods. 1 a § 243a ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania. Po preskúmaní rozsudku napadnutého dovolaním a konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom zákon dovolanie pripúšťa len vo výslovne uvedených prípadoch upravených v § 237 až § 239 O.s.p.

V prejednávanej veci krajský súd rozhodol rozsudkom a podľa § 238 O.s.p. platí, ak dovolanie smeruje proti rozsudku je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo potvrdzujúci rozsudok, ale len vtedy, ak odvolací súd vo výroku vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného

významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Dovolanie z dôvodov uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je však vylúčené v prípadoch uvedených v odseku 4 a 5, § 238 O.s.p. Dovolanie teda nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie súdu o peňažnom neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada.

V danom prípade je dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorým bol potvrdený výrok súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu o zaplatenie 10 000 Sk.

Odvolačí súd pripustil dovolanie podľa § 238 ods. 3 O.s.p., pričom nebral na zreteľ ustanovenie odseku 5, § 238 O.s.p., ktorý zákonným spôsobom vymedzuje neprípustnosť dovolania.

Pre posúdenie podmienok prípustnosti dovolania platí znenie § 238 ods. 5 O.s.p., ktorý vylučuje prípustnosť dovolania, ak peňažné plnenie, ktoré je predmetom dovolania, neprevyšuje stanovenú výšku. Chýbajúca podmienka prípustnosti dovolania stanovená v odseku 5 ustanovenia § 238 O.s.p., nemôže byť nahradená rozhodnutím odvolacieho súdu podľa § 238 ods. 3 O.s.p. vyslovujúcim prípustnosť dovolania.

Navrhovateľ podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, pričom nebola splnená podmienka prípustnosti dovolania podľa ust. § 238 ods. 5 O.s.p. Navrhovateľ podal návrh na začatie konania o vydanie zmenkového platobného rozkazu na sumu 10 000 Sk dňa 25.11.2005, kedy bola stanovená minimálna mzda na sumu 6900 Sk (od 1.10.2005 do 30.9.2006) podľa nariadenia vlády č. 428/2005 Z.z. ako vykonávacieho predpisu k zákonu č. 90/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Dovolací súd na základe zistených skutočností dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné pre nesplnenie podmienok podľa § 238 ods. 5 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného dovolanie podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s ust. § 243b O.s.p. odmietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 243b v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal, nakoľko navrhovateľ nebol úspešný a odporcovi trovy dovolacieho konania nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je opravný prostriedok prípustný.

V Bratislave 6. augusta 2008

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková